

Huvudman

Norrköpings kommun
norrkoping.kommun@norrkoping.se

Beslut

Datum 2025-06-12

Dnr SI 2025:4287

Sida 1 (7)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan, Åbymoskolan 2 i Norrköpings kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Norrköpings kommun att senast den **10 oktober 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande anmälan och utredning av särskilt stöd samt beslut efter avslutad utredning om särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Norrköpings kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Norrköpings kommun ska vidta följande åtgärder

Anmälan och utredning av särskilt stöd

1. Se till att vid minst ett tillfälle i samband med starten av läsåret 2025/26 informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav kring när de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Huvudmannen ska dokumentera när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 § andra stycket och 3 kap. 7 § skollagen)
2. Se till att rektorn i samband med starten av läsåret 2025/26, tillsammans med samtliga lärare identifierar, dokumenterar och anmäler elever som, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, befaras inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)

3. Se till att rektorn för varje anmälan om behov av särskilt stöd som inkommer till rektorn eller som har inkommit men där utredning ännu inte har påbörjats, startar en utredning. Rektorn ska dokumentera hur många sådana utredningar som har startats, och i förekommande fall avslutats, under perioden 18 augusti 2025 till 30 september 2025. Denna dokumentation samt datum för när respektive utredning startats, och i förekommande fall avslutats, för respektive elev ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 10 oktober 2025. (3 kap. 7 § skollagen)

Beslut efter avslutad utredning om särskilt stöd

1. Se till att rektorn för varje avslutad utredning om särskilt stöd fattar beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller besluta om att inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn ska dokumentera hur många sådana beslut som fattats under perioden 18 augusti till 30 september 2025. (3 kap. 9 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar, samråd med elevhälsan vid utredning om särskilt stöd och åtgärdsprogrammets innehåll.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linköping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2025:4287) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden inlett en tillsyn av Åbymoskolan 2 i Norrköpings kommun

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Åbymoskolan 2 följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn den 22 maj 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. beslut om åtgärdsprogram, betygskataloger och kunskapsresultat. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan och utredning av särskilt stöd

Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att flera elever inte anmälts till rektorn för utredning om särskilt stöd trots att extra anpassningar prövats inom ramen för den ordinarie undervisningen och visat sig vara otillräckliga för att eleverna ska uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas.

Rektorn uppger att det händer att lärarna istället för att anmäla elever diskuterar elevernas extra anpassningar i sina årskurslag och gör justeringar av de extra anpassningar som ges trots att det finns elever som borde anmälts för utredning av särskilt stöd. Av intervju med lärarna framgår att det finns flera elever i årskurs 6 som fått betyget F i minst två ämnen under höstterminen 2024 och att det bland dessa elever finns både de som inte anmälts för utredning av särskilt stöd och de som anmälts men där utredning inte startats.

Av intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärare framgår att det är elevhälsan som genomför utredningar om behov av särskilt stöd. Lärarna uppger att de i samband med en anmälan ska göra en pedagogisk kartläggning som också delges elevhälsan. Av intervjuer med elevhälsan och lärarna framgår att samma elever anmälts för utredning flera gånger till elevhälsan utan att en utredning om behov av särskilt stöd startats och att det i stället endast sker en översyn av de pågående extra anpassningarna. Även av intervjun med rektorn framgår att det inte startas en utredning om särskilt stöd för varje inkommen anmälan. Av intervju med elevhälsan framgår att finns otydligheter i vad en anmälan avser, om det handlar om att utveckla befintliga extra anpassningar eller utreda behov av särskilt

stöd. Av intervjuer med lärare och elevhälsan framgår att det finns flera sätt att anmäla elever för utredning av särskilt stöd, men att det enligt lärarna kan vara svårt att avgöra när en formell anmälan är gjord och när en anmälan för utredning om särskilt stöd är mottagen av rektorn och elevhälsan vilket leder till att det inte startas utredningar efter varje inkommen anmälan.

Beslut efter avslutad utredning om särskilt stöd

Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att det inte fattas beslut efter varje avslutad utredning om en elevs behov av särskilt stöd. Som exempel framgår det av rektorsintervjun att om en utredning visar att eleven ska fortsätta med eller påbörja att ges extra anpassningar fattas inget beslut om åtgärdsprogram ska utarbetas eller inte utarbetas. Rektorn och lärarna uppger att det bara är när externa aktörer som exempelvis logopeder, psykologer och liknande konstaterar behov av särskilt stöd för en elev som ett åtgärdsprogram utarbetas.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 § skollagen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 7 § 1-3 och 5 stycket skollagen)

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § får rektorn inte överlåta sin

beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Anmälan och utredning av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att skolenheten inte lever upp till författningarnas krav när det gäller anmälan till rektorn om att en elev behöver utredas för särskilt stöd samt att det inte startas en utredning om särskilt stöd efter varje inkommen anmälan. Utredningen visar att alla elever inte anmäls till rektorn i de fall det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla betygskriterierna, trots att extra anpassningar prövats och visat sig vara otillräckliga. Utredningen visar vidare att det inte startas en utredning av särskilt stöd för varje inkommen anmälan till rektorn. Om en elevs behov av särskilt stöd inte utreds alls eller inte utreds skyndsamt, riskerar eleven att helt eller i vart fall under en viss tid bli utan det särskilda stödet som eleven har rätt till. Utan en utredning är det också svårt för lärare, rektorn och övrig skolpersonal att veta att eventuella stödinsatser som sätts in motsvarar elevens behov.

Beslut efter avslutad utredning om särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att skolenheten inte lever upp till författningarnas krav när det gäller att efter varje avslutad utredning om särskilt stöd fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram. Skolinspektionens utredning visar att det finns avslutade utredningar där rektorn inte fattat beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller inte utarbeta åtgärdsprogram.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar, samråd med elevhälsan vid utredning av särskilt stöd och åtgärdsprogrammets innehåll

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Av intervju med rektorn och lärare framgår att extra anpassningar ges efter behov till de elever som riskerar att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Av intervjuer med lärarna och rektorn framgår att det är lärarna som ansvarar för det löpande arbetet med att ge extra

anpassningar. Vidare framgår det av samma intervjuer att det skolan kallar resurspedagoger, finns tillgängliga för konsultation och genomförande av extra anpassningar.

Samråd med elevhälsan vid utredning om behov av särskilt stöd

Av intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärare framgår att samråd sker med elevhälsan när en elevs behov av särskilt stöd utreds.

Åtgärdsprogrammets innehåll

Skolinspektionen har under tillsynsbesöket tagit del av sju åtgärdsprogram för sju olika elever. Av samtliga gällande åtgärdsprogram som granskats framgår vem som fattat beslut, elevens stödbehov samt de åtgärder som bedöms ska tillgodose elevens stödbehov. Vidare framgår datum för uppföljning och utvärdering samt vem som är ansvarig för detta. Det framgår också en överklagandehänvisning av samtliga granskade åtgärdsprogram.

Av intervju med elevhälsan framgår att eleven och elevens vårdnadshavare ges tillfälle att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas samt att uppföljning och utvärdering av befintliga åtgärdsprogram görs.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befäras att en elev inte kommer att uppfylla de betygsriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 5 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,
2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §,

eller

3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X

Alexander Aleryd

Beslutsfattare

Signerat av: Alexander Aleryd

X

Hans Granath

Föredragande

Signerat av: Hans Granath